

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău
Judecător: L. Holevițaia
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Ciugureanu, G. Dașchevici, V. Negru

Dosarul nr. 2ra-1685/16

ÎNCHEIERE

17 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Șeremet Mihail,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șeremet Mihail împotriva lui Gociu Vasile privind repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Șeremet Mihail și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 mai 2015,

c o n s t a t ă

La 07 august 2013, Șeremet Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile cu privire la încasarea retribuției pentru serviciile prestate conform contractului individual de muncă nr. 1 din 12 aprilie 2011 în sumă de 3 300 euro și încasarea despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat în sumă de 50 000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 12 aprilie 2011 a încheiat cu pîrîtul contractul de muncă nr. 1 prin care și-a asumat obligațiunea să elaboreze documentația de proiect a unei case de locuit cu 18-20 de apartamente care urma a fi construită spre comercializare pe str. Milescu Spătaru mun. Chișinău. În contract au fost prevăzute drepturile și obligațiunile părților. Conform pct.3.4 al contractului, proiectul urma să fie elaborat în două etape. Conform pct. 4.6 a fost stipulat în contract că proiectul se predă în termenele: prima etapă - 30 zile de la completarea documentației anteproiect, întocmirea completă a caietului de sarcini și aprobarea (prin semnătură) variantei finale în schiță de către Beneficiar și Antreprenor (acesta obligîndu-se a construi și a comercializa apartamentele). A doua etapă - 10 zile se eliberează proiectul cu compartimentele A; R; găuri rețele interioare, după obținerea Autorizației de construire.

Conform pct. 4.3, lit. „b” a contractului, Beneficiarul urma să achite 50% avans din suma totală. Pentru schița inițială de proiect a primit 100 euro, iar la încheierea contractului a primit suma de 3 200 euro cu titlu de avans din suma preconizată

inițial de 6500 euro, în loc de 3250, ceea ce presupunea concretizarea acesteia după aprobarea schiței finale de proiect.

Pe parcursul îndeplinirii lucrărilor de proiectare, s-a constatat că certificatul de urbanism este eliberat pe numele fratelui beneficiarului Gociu Gheorghe și astfel a apărut necesitatea de a obține alt certificat de urbanism, beneficiarul prezentând la Direcția Arhitectură a mun. Chișinău schița în varianta finală. Noul certificat de urbanism a fost obținut de către beneficiar doar la data de 22 septembrie 2011, fără de care proiectantul a fost în imposibilitatea de a-și îndeplini obligațiunile contractuale.

Totodată au apărut pretenții din partea beneficiarului, că mărirea suprafeței totale a casei la solicitarea d-lui a tras după sine și majorarea sumei avansului pentru elaborarea proiectului. Concomitent, prin poșta electronică și personal în mână, beneficiarul primea schițele de proiect, unele fiind semnate de el și când proiectul a ajuns la faza de finisare aproape de 50 % a întregului proiect, pe neașteptate, la 15 noiembrie 2011, a primit o somație prin care dl. Gociu l-a preîntâmpinat că reziliază contractul dacă în termen de 30 de zile nu prezintă proiectul finisat.

În acel moment era imposibilă predarea proiectului în termenul indicat, deoarece beneficiarul categoric a refuzat să aprobe varianta finală a schiței de proiect fără a explica motivul și reîncheierea unui contract cu firma de proiectare SRL „Laconic Proiect”.

Mai mult ca atât, mai târziu a aflat că beneficiarul s-a adresat cu schițele finale de proiect făcute de reclamant la alt arhitect - Goftu Victor, cu intenția de a încheia un contract de prestare a serviciilor de proiectare la un preț redus.

Prin rezilierea neîntemeiată a contractului, pîrîtul i-a afectat onoarea și demnitatea reclamantului de arhitect, ca președinte a Asociației Arhitecților din Moldova, considerîndu-se nevinovat în situația creată de dl. Vasile Gociu premeditat.

Fiind discreditat în fața colegilor și potențialilor beneficiari, i-a fost cauzat un prejudiciu moral pe care-l estimează la suma de 50 000 lei. Imposibilitatea obținerii sumei de bani i-a creat un disconfort psihologic, deoarece banii promiși urmau să fie cheltuiți pentru procurarea unor bunuri pentru familia acestuia.

În ședința din 04 februarie 2015, reprezentantul reclamantului - Bodrug Alexandru a depus cerere de modificare a acțiunii în care a indicat că, la 18 aprilie 2012, pîrîtul a depus la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată împotriva lui Șeremet Mihail, prin care a solicitat restituirea sumei de 3 300 EURO achitate cu titlu de avans la 12 aprilie 2011 pentru elaborarea documentației de proiect pentru construirea casei de locuit din str. M. Spătaru mun. Chișinău.

În baza hotărîrii Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 28 ianuarie 2013 acțiunea a fost admisă parțial, iar în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2013 instanța de apel a admis apelul lui Șeremet Mihail ca întemeiat, iar cererea de apel declarată de Gociu Vasile a fost respinsă, cu casarea hotărîrii Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 28 ianuarie 2013, cu adoptarea unei noi hotărîri prin care acțiunea înaintată de Gociu Vasile împotriva lui Șeremet Mihail privind restituirea sumei, dobînzii și penalității de întârziere au fost respinse ca neîntemeiate.

Gociu Vasile a depus recurs la decizia instanței de apel și în baza deciziei Curții

Supreme de Justiție din 16 aprilie 2014 recursul acestuia a fost respins cu menținerea deciziei instanței de apel. Instanța de recurs a conchis că instanța de apel temeinic și legal a stabilit că Proiectantul Șeremet Mihai nu a avut posibilitatea de a-și îndeplini obligațiunile în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în răstimpul potrivit, aceasta situație fiind condiționată numai de acțiunile beneficiarului Gociu Vasile, iar afirmațiile recurentului precum că unica condiție pentru executarea lucrărilor de proiectare era achitarea sumei de bani indicate în contract, dar nu și a certificatului de urbanism. Nici un arhitect nu poate finaliza și preda proiectul fără prezența obligatorie a certificatului de urbanism. De asemenea, temeinic și legal instanța de apel a concluzionat că recurentul Vasile Gociu ilegal a reziliat contractul încheiat la 12 aprilie 2013. Astfel corect s-a stabilit că vina nu este a proiectantului - Mihai Șeremet, ci a beneficiarului Gociu Vasile.

În situația creată, vinovat în rezilierea contractului nr. 1 din 12 aprilie 2011 după cum a stabilit instanța de apel, cât și cea de recurs a fost Gociu Vasile. Prin rezilierea ilegală a contractului susnumit și adresarea cu o cerere de chemare în judecată cu privire la restituirea sumei de 3 300 EURO primite în calitate de avans (calificate abuziv drept împrumut) pentru munca prestată, Gociu Vasile i-a afectat în mod grav onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului. Reclamantul indică că practică munca de arhitect din anul 1979, iar din anul 2008 pînă în prezent este președintele Asociației Arhitecților din Moldova (AAM) și reprezintă interesele arhitecților profesioniști în raport cu firme, cu organele superioare de stat și instanțele de orice nivel în scopul ridicării prestigiului profesiei de arhitect susținând promovarea politicii arhitecturale și urbanistice noi din Republica Moldova. La fel invocă că profesionalismul său se atestă prin diplomele anexate la cerere de participare la concursurile naționale și internaționale, obținînd apreciere pe potrivă în domeniul în care activează.

Starea de stres, legată de faptul că reclamantul conștiincios și cu bună credință a executat sarcinile prevăzute de contract și atacurile beneficiarului Gociu Vasile, care i-a adus grave învinuiri de lipsă de profesionalism, corectitudine și chiar îmbogățire fără justă cauză pe seama avansului pe care l-a primit de la beneficiar, i-au creat grave probleme în activitatea profesională, deoarece acuzațiile calomnioase adresate reclamantului l-au împiedicat un timp îndelungat să-și desfășoare activitatea de arhitect în raport cu alți clienți. La fel starea de stres a pus în pericol securitatea economică a familiei sale, deoarece riscul de a restitui suma pretinsă putea avea consecințe asupra sechestrării și înstrăinării biroului în care activează de mai mulți ani.

Disconfortul creat s-a prelungit de la ședințele de judecată din 18 aprilie 2011, de cînd a fost depusă cererea de chemare în judecată de Gociu Vasile și pînă la 16 aprilie 2014, cînd a fost emisă decizia irevocabilă de Curtea Supremă de Justiție și mai durează pînă-n prezent. I s-au creat grave probleme de comunicare cu soția și membrii familiei sale, deoarece pentru prima dată o persoană ingrată a pus la îndoială profesionalismul și buna sa intenție de a îndeplini obligațiunile asumate în contract. Astfel suma de 50 000 lei este perfect justificată și corespunde suferințelor impuse de ilegalitățile și batjocura din partea cetățeanului Gociu Vasile. În scopul apărării drepturilor sale în instanța de judecată a angajat avocatul Bodrug Alexandru, căruia i-a achitat pentru serviciile juridice suma de 5 000 lei conform bonului de

plata anexat.

În ședință de judecată din 04 februarie 2014, reclamantul a renunțat la cerința privind încasarea 3 300 euro, renunțul parțial al reclamantului la acțiune, fiind admis prin încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 04 februarie 2015 (f.d. 105).

Prin hotărîrea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 27 mai 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de Șeremet Mihail împotriva lui Gociu Vasile cu privire la repararea prejudiciului moral, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, s-a respins apelul declarat de Șeremet Mihail și s-a menținut hotărîrea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 27 mai 2015.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 03 iunie 2016, Șeremet Mihail a declarat recurs, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii înaintate.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atât decizia instanței de apel cât și hotărîrea primei instanțe, sunt ilegale și neîntemeiate.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Avînd în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 07 aprilie 2016 (f.d. 167), cât și faptul că la materialele cauzei nu sunt careva probe privind recepționarea acesteia, recursul înaintat de Șeremet Mihail se consideră declarat în termen.

La 08 iulie 2016, Gociu Vasile a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Șeremet Mihail nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești

contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Șeremet Mihail ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Șeremet Mihail se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Mariana Pitic

Ion Druță